

Vergaderjaar 2007–2008

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 604

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 januari 2008

In reactie op bovengenoemd verzoek van de Vaste Commissie voor Economische Zaken d.d. 10 december 2007, kenmerk 07-EZ-B-59 geef ik u hierbij nadere informatie, waarbij ik u ook verwijst naar het BNC-fiche over dit onderwerp dat op 11 december 2007 aan de Kamer is gezonden (22 112, nr. 597).

Mededeling Interne Markt herziening

De Commissie presenteerde in haar mededeling van 20 november de voorgenoemen werkwijze voor verdere ontwikkeling van de Interne Markt in de 21ste eeuw. Deze bestaat uit een meer pragmatische op feiten gebaseerde benadering van de Interne Markt dan voorheen, waarbij meer focus wordt gericht op het concreet verbeteren van de werking van markten in praktijk voor burgers en bedrijven. Deze algemene inzet ondersteunt Nederland volledig.

Voorts gaat de mededeling in op een viertal achterliggende ambities bij de toekomstige aanpak voor de Interne Markt. Ook worden in de mededeling van de Commissie een aantal concrete initiatieven aangekondigd. Een overzicht van deze initiatieven stuur ik u overeenkomstig uw verzoek van 19 december jl. separaat toe. Hieronder zal nader worden ingegaan op de vier ambities en de herziene werkwijze.

Vier ambities

1. Het bereiken van meer resultaten voor burgers, consumenten en het MKB

De Commissie geeft aan dat de Interne Markt betere resultaten en tastbare voordelen moet opleveren voor consumenten en het MKB en moet inspelen op hun verwachtingen en zorgen. Dit betekent de focus richten op sectoren die het dagelijkse leven van consumenten raken, zoals energie, telecom en financiële retaildiensten. Zij wil de versnippering van markten voor consumenten aanpakken en het ondernemingsklimaat, voor

met name het MKB, verbeteren. Voorts moeten de normen op gebieden als product- en voedselveiligheid strenger worden gehandhaafd.

Nederland vindt het een goede zaak dat meer focus wordt gericht op de impact van het Interne Markt-beleid op burgers en bedrijven. Vanwege de verwachte grote baten voor burgers en bedrijven is Nederland groot voorstander van verdere ontwikkeling van de Interne Markt voor telecom, energie en financiële retaildiensten.

Consumenten maken nog te weinig gebruik van de kansen die de Interne Markt hen biedt. Nederland steunt de intentie van de Commissie dan ook om de versnippering van markten tegen te gaan. Bij toekomstige initiatieven op het vlak van het consumentenacquis zal een juist evenwicht moeten worden gevonden tussen een hoog beschermingsniveau voor de consument en het concurrentievermogen van het bedrijfsleven.

Het MKB vormt een belangrijke motor van de Europese economie. Het MKB-beleid behoort evenwel tot de primaire verantwoordelijkheid van de lidstaten. Communautaire acties kunnen die van de lidstaten waar nodig aanvullen of ondersteunen. De Commissie en de lidstaten moeten bij regelgeving en beleid terdege rekening houden met de gevolgen ervan voor het MKB.

2. Aanpassing aan de kansen die globalisering biedt

De Commissie geeft aan dat de Interne Markt moet inspelen op de kansen die globalisering met zich brengt aan de hand van een drietal thema's:

- 1. een uitbreiding van concurrerende markten voor Europese bedrijven, vooral door de openstelling van andere markten via multilaterale en bilaterale handelsliberalisering, het bevorderen van de bescherming van intellectuele eigendomsrechten, en volledige naleving van de internationale regels inzake subsidiering;*
- 2. uitbreiding van het reguleringskader van de Interne Markt door te bevorderen, dat in internationaal kader uitwisseling van «best practices» plaatsvindt en dat de Europese normen een voorbeeldfunctie vervullen voor niet-lidstaten;*
- 3. het borgen dat de voordelen van open markten bij de Europese burgers terecht komen, met name door een betere follow up en monitoring van de effecten van handelsovereenkomsten.*

Nederland steunt de inzet van de Commissie op dit punt. Open markten zijn de basis van de welvaart in Europa. Het is van groot belang dat actief wordt gestreefd naar marktopening, ook op wereldniveau.

3. Het aanpassen aan een kennis- en diensteneconomie

De Commissie wijst hier op het grote onbenut potentieel binnen de interne markt voor diensten en legt nadruk op het belang van een aantal lopende initiatieven, zoals de implementatie van de dienstenrichtlijn en verdere ontwikkeling van de Interne markt voor energie, post, telecom en transport. Burgers, bedrijven en overheden moeten de gelegenheid krijgen meer kansen te benutten door gebruik te maken van informatie en communicatie technologie. Vrij verkeer van kennis en innovatie moet bevorderd worden als vijfde vrijheid van de Interne Markt.

Nederland verwelkomt de nadruk die de Commissie op dit onderwerp legt, en ziet uit naar een spoedige voltooiing van lopende initiatieven zoals de implementatie van de dienstenrichtlijn en de verdere ontwikkeling van een interne markt voor (weg)transport. Verdere ontwikkeling van de Europese kennis- en diensteneconomie is essentieel voor het concurrentievermogen van de Europese Unie. Een breder gebruik van ICT en verdere ontwikkeling van het vrij verkeer van kennis steunt Nederland dan ook van harte.

4. Een sterke sociale en milieudimensie

De Commissie wijst hier op de noodzaak bij marktopening en economische integratie ook met de gevolgen op sociaal en milieugebied rekening moet worden gehouden. Zij benadrukt hierbij het belang van de Europese sociale agenda, en wijst op de impact die technologische vooruitgang en globalisering hebben op de wijze waarop Europeanen leven en werken, en de noodzaak tot het stimuleren van mobiliteit. Ook wordt hier verwezen naar een samen met de review gepresenteerde mededeling over diensten van algemeen (economisch) belang (DAEB) en een mededeling over de sociale visie voor Europa.

Nederland is van mening dat de Commissie terecht nadruk op deze aspecten van de Interne Markt legt. Prioriteiten voor Interne Marktbeleid moeten worden bepaald op basis van een integrale afweging, dus inclusief de sociale en de milieudimensie. Het bevorderen van mobiliteit van werknemers binnen Europa is van groot belang om te zorgen dat optimaal gebruik wordt gemaakt van de kansen die de Interne Markt biedt voor burgers en bedrijven. Voor een waardering van de mededeling over de sociale visie voor Europa verwijs ik u naar het betreffende BNC fiche. Voor verdere toelichting van het Nederlands standpunt op DAEB terrein verwijs ik naar het desbetreffende BNC fiche en de brief die u separaat ontvangt in reactie op uw verzoek d.d. 20 december.

Veranderde aanpak

Voor het verwezenlijken van de hierboven genoemde ambities is volgens de Commissie aanpassing van de beleidsvormingsprocessen noodzakelijk:

De Interne Markt moet meer «evidence-based» en impactgericht worden

De Commissie geeft aan dat de EU zich meer op die sectoren moet concentreren waar marktfalen bestaat en waar zij een optimaal effect. Concreet presenteert zij in dit kader een nieuwe methodiek en de eerste resultaten van een EU brede exercitie op het gebied van markt- en sector-monitoring. De sectoren met het grootste winstpotentieel in termen van groei, banencreatie en welvaart voor burgers zullen worden onderzocht op marktfalen en mogelijkheden voor overheidsingrijpen.

De meer op feiten gebaseerde aanpak van de Commissie komt overeen met het Nederlands standpunt.

De Interne Markt moet doelgerichter en beter gehandhaafd worden

De Commissie geeft aan gebruik te willen maken van een slimmere «mix» aan instrumenten, die juridisch bindende instrumenten combineert met benaderingen zoals aanwijzingen, zelfregulering, opleiding of actieve informatieverstrekking. Ook kunnen instrumenten van het mededingingsbeleid en inbreukprocedure actiever worden ingezet om het gewenste beleid te realiseren. Ex ante en ex post effectbeoordelingen en het verbeteren van de toepassing en handhaving de regels in praktijk dragen bij aan doelgerichter beleid. Voorts is het noodzakelijk alle belanghebbenden (zoals bedrijven en toezichthouders) bij de vormgeving van beleid beter te betrekken.

De Commissieaanpak komt goed overeen met de pragmatische op feiten gebaseerde benadering die Nederland voorstaat. Meer aandacht moet worden geschonken aan de operationalisering van de principes van betere regelgeving, waarbij gekeken moet worden of problemen/ tekortkomingen überhaupt wel via regelgeving moeten worden aangepakt of dat andere (lichtere) vormen (bijvoorbeeld zelfregulering) soelaas bieden. Gedegen effectbeoordelingen (impact assessments) bij

Commissievoorstellen zijn in dit verband tijdens het hele beleidsproces onmisbaar. Samenhangend daarmee moeten vanzelfsprekend onnodige administratieve lasten en kosten voor het bedrijfsleven worden vermeden.

De Interne Markt moet decentraler en meer netwerkgebaseerd worden, alsmede toegankelijker en beter gecommuniceerd.

De Commissie legt hierbij de nadruk op de noodzaak van betere samenwerking op alle bestuursniveaus van autoriteiten en belanghebbenden. Ook wordt een versterkte communicatie van de kansen die Europa biedt aangekondigd, alsmede van de regels die hier van toepassing zijn. Dit betreft niet alleen communicatie naar burgers en bedrijven, maar ook naar lokale en regionale overheden.

Dit komt goed overeen met de Nederlandse inzet. Het vergroten van het vertrouwen bij de nationale autoriteiten, toezichthouders en bedrijven is essentieel voor een goed functionerende Interne Markt, evenals heldere communicatie over de kansen die de Interne Markt biedt en de regels die van toepassing zijn.

Conclusie

De door de Commissie gepresenteerde visie op het Interne Marktbeleid in de 21ste eeuw komt in hoge mate overeen met de Nederlandse visie. Het algemene beleidsdebat over de visie van de Commissie zal worden gevoerd in het kader van de Raad voor Concurrentievermogen en de Ecofin Raad, waarna het onderwerp besproken zal worden tijdens de Europese Raad van dit voorjaar.

De minister van Economische Zaken,
M. J. A. van der Hoeven